

ÖNKORMÁNYZATI
MINISZTERIUM

Újjáalakuló jogi környezet?

Tájékoztató az utazási vállalkozásokat érintő jövőbeni jogszabályi változásokról

Turizmus Kft. Szakmai Konferencia

Budapest, 2009. február 27.

Dr. Gyenizse Dorottya
tanácsos

ÖM Turisztikai Szakállamtitkárság

Előadás menete

- A belső piaci szolgáltatásokról szóló 123/2006/EK irányelv – a változás okai
- Utazásszervező és -közvetítő tevékenység jövőbeni szabályozása
- Az utazási szerződésről szóló 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelettel összefüggő kérdések
- Egyéb aktualitások

Jogszabályi környezet

Európai Unió

- a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK tanácsi irányelv: utazási csomagokra vonatkozó előírások - felülvizsgálat folyamatban
- a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv: tevékenység végzésre vonatkozó előírások (változások 2009. december 31-től)
- a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK irányelv: fogyasztók tájékoztatása

Hazai jogi környezet

- 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet az utazásszervező és - közvetítő tevékenységről, 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet az utazási szerződésről
- a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény: általános szabályok fogyasztókra vonatkozó jogviszonyokra, árfeltüntetés, fogyasztóvédelmi hatóságok jogköre
- a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény: tájékoztatás, hatósági jogkörök rendezése
- a Polgári törvénykönyv és az (új) Polgári Törvénykönyvről szóló T/5949. számú törvényjavaslat (tervezet): alapvető és általános polgári jogi szerződéses feltételek (elállás, felelősség stb.) utazási szerződés fogalma

Szolgáltatási irányelv

- A belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv: <http://eur-lex.europa.eu/hu/index.htm>
- A szolgáltatásnyújtás szabadsága az Európai Közösséget létrehozó szerződésben meghatározott négy gazdasági szabadság egyike. Alapvető célkitűzése ugyanis egy olyan közös piac létrehozása, melyben megvalósul **az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását** gátló akadályok eltörlése.
- A szolgáltatások nyújtása kétféle módon történhet:
  - a) letelepedés útján
  - b) határon átnyúló szolgáltatásként
- A belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv megszületésének alapvető indoka, hogy a szolgáltatások szabad mozgása a gyakorlatban nem tud megfelelő mértékben érvényesülni (lásd EK Bíróság esetjoga).
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-én elfogadta a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelvet, melynek rendelkezéseit a tagállamoknak 2009. december 28-ig kell átültetniük nemzeti jogukba.

Szolgáltatási irányelv

- **Célkitűzések (ideálisan!):** a letelepedéssel járó, és a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás korlátozásainak megszüntetése, átláthatóság növelése, a fogyasztók számára nyújtott tájékoztatás bővítése, a szolgáltatás igénybevételének biztonságának növelése, a szolgáltatók belső piaci tevékenységét nehezítő és drágító adminisztrációs terhek felszámolása, a tagállami korlátozó rendelkezések lebontásával megvalósuljon a szolgáltatások szabadon működő tényleges belső piaca.
- **Nem tartoznak az irányelv hatálya alá pl.:** nem gazdasági szolgáltatások, pénzügyi szolgáltatások, elektronikus hírközlési szolgáltatások, a közlekedés területén végzett szolgáltatások, munkaerő-kölcsönzők szolgáltatásai, az egészségügyi szolgáltatások, a szerencsejáték, szociális szolgáltatások, adózás – **TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK IGEN!**
- Már létező külön közösségi szabályozás: szolgáltatási irányelv olyan kérdések tekintetében alkalmazandó, amelyekről a speciális közösségi szabályozás nem rendelkezik

Szolgáltatási irányelv

Fő szabályok – TERVEZET (!) hazai kerettörvényről (www.irm.gov.hu):

- *Szolgáltatási tevékenység:* bármely önálló, üzletszerűen – rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett – végzett gazdasági tevékenység
- *Letelepedés:* gazdasági tevékenység ténylegesen és tartós, huzamos jelleggel történő folytatása erre a célra szolgáló vagy rendszeresített létesítmény, telep, iroda, egyéb hely, rögzített felszerelés vagy berendezés útján
- *Határon átnyúló szolgáltatásnyújtás:* szolgáltatási tevékenység folytatása letelepedés nélkül, átmeneti vagy alkalmi jelleggel, függetlenül attól, hogy a letelepedésének helyén kívül a szolgáltató rendelkezik-e a szolgáltatásnyújtáshoz szükséges bármilyen infrastruktúrával vagy sem (tisztázás alatt)
- Fő szabály szerint nem lehet előzetes engedélyeztetést vagy bejelentést alkalmazni – **szabad szolgáltatásnyújtás lehetősége**
- **Letelepedés:** az engedélyezés/bejelentés feltételeinek diszkriminációmentesnek, a közérdekhez kapcsolódó céllal arányosnak és szükségesnek, ezen kívül egyértelműnek, objektívnek, átláthatónak kell lenniük

Szolgáltatási irányelv

- **Határon átnyúló szolgáltatás:** szolgáltatásnyújtáshoz való jogosultságot nem lehet olyan követelményekhez kötni, amelyek diszkriminatívak, szükségtelenek és aránytalanok lennének, közrendi, közbiztonság, közegészségügyi, környezetvédelmi szempontokra hivatkozással lehet követelményeket megállapítani (szűkebb az indokolási lehetőség, mint a letelepedettek esetében) – kivétel a szabályozott szakma pl. idegenvezetés, utazásszervező minősítő vizsgálattal rendelkező személy vizsgálata
- Mindenképpen indokolt fenntartani az utazásszervező és –közvetítő tevékenység esetében az engedélyhez kötöttséget letelepedés esetén – szakmai és fogyasztóvédelmi indokok
- Az Európai Bizottság illetékes szakértőivel folytatott 2008. január 25-ei tárgyalás alapján a határon átnyúló utazásszervező és –közvetítő tevékenység esetében a tevékenység nyújtása nem köthető előzetes engedélyeztetéshez/bejelentés előírása is nehezen indokolható
- A tagállam (illetékes hatóságok) nemzeti joga szerint felügyeli, hogy a területén letelepedett szolgáltató megfelel-e az előírt követelményeknek, és abban az esetben is köteles meghozni a szükséges felügyeleti vagy végrehajtási intézkedéseket, ha a szolgáltató a szolgáltatást más tagállam területén nyújtja, vagy más tagállamban okozott kárt.

Szolgáltatási irányelv

- **Tiltott és értékelendő követelmények pl.:** nem magyar állampolgár, illetve székhelye nem a Magyar Köztársaság területén van; tagjainak (részvényeseinek), alkalmazottainak, vezető tisztségviselőinek vagy felügyelő bizottsági tagjainak bármelyike nem magyar állampolgár vagy lakóhelye nem a Magyar Köztársaság területén van; üzletszerű gazdasági tevékenységének fő helye nem a Magyar Köztársaság területén van; a letelepedés mely formáját (így különösen gazdasági társaság alapítása, fióktelep vagy kereskedelmi képviselő létesítése, önálló vállalkozás) választotta; a szolgáltatási tevékenységet letelepedés keretében egyidejűleg más EGT-államban is folytatja, illetve hogy e célból egyidejűleg más EGT-állam nyilvántartásában is be van jegyezve; más EGT-állam szakmai szervezetének is tagja.
- **Utólagos ellenőrzés:** illetékes hatóságok közötti átlátható, hatékony és eredményes igazgatási együttműködés lesz. A tagállamok kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak, és intézkedéseket hoznak a szolgáltatók és az általuk nyújtott szolgáltatások felügyeletének biztosítására, beleértve a nyomon követést és tényfeltárást, a problémamegoldást, a szankciók alkalmazását és végrehajtását, valamint az utólagos tevékenységek elvégzését. A gyakorlatban ezt elsősorban közvetlenül az illetékes hatóságok végzik, valamint a tagállamok által kijelölt, és az EU Bizottság által közzétett kapcsolattartó pontok. (A tagállamok egymás közötti kapcsolattartásának és az adatcsere elősegítésének céljából a Bizottság egy elektronikus rendszert hoz létre – ú.n. IMI rendszer).

ÖSSZEFOGLALVA

- **Megkülönböztetés:** EGT-állambeli szolgáltatók (magyarok is) – 3. országbeli szolgáltatók (nem vonatkoznak rájuk a közös piaci előírások)
- **EGT-állambeli szolgáltatók lehetnek:**
  - Magyarországon letelepedett szolgáltatók (előzetes engedélyeztetés fenntartható – MKEH)
  - Magyarországra határon átnyúlóan szolgáltatásnyújtás (utólagos ellenőrzés mivel nem indokolható a bejelentés sem – de szabályozott szakmaként előzetes bejelentés előírására kerülhet sor)
- Fontos kérdés lesz letelepedett és határon átnyúló szolgáltató megkülönböztetése (még folyamatban egyeztetések) pl. interneten nyújtott szolgáltatás biztos annak minősül
- Honos EGT-állam – határon átnyúló szolgáltatás esetében különösen fontos: bejegyzésre adott tagállami szabályok irányadók (eltérés szakmai szabályozásban lehet, vagyoni biztosíték összegében, tevékenységért felelős személy stb.)

Utazásszervező és -közvetítő tevékenység újrászabályozása

- **Szakmai kodifikációs munkacsoport:** az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet felülvizsgálatára utazási szakmai kodifikációs munkacsoport felállítása volt indokolt, mert a jogszabály a tevékenység szabályozását új alapokra helyezi - első ülés 2008. november 25-én volt.
- **Résztvevők:** KÜM, IRM, SZMM, ÖM Jegyzői Főosztály, MKEH, NFH, MUISZ, MABISZ, Magyar Bankszövetség
- **Ütemterv:**
  - Szolgáltatási irányelvvel kapcsolatos változások
  - Szakmai előírások felülvizsgálata (teljes felülvizsgálat), elmúlt évek folyamatos módosítási gyakorlatának megszüntetése
  - 2009. I. félév: tervezet közigazgatási egyeztetése (nyilvánosan elérhető lesz a tervezet az ÖM honlapján+szaksajtó)
  - 2009. II. félév: Kormány részére benyújtás és hatálybaléptetés

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

1. Hatály

- Külön kell választani az EGT tagállambeli szolgáltatókat, a 3. országbeli szolgáltatóktól. Az EGT tagállambeli szolgáltatók esetében letelepedett szolgáltatóknak írható elő engedélyeztetési eljárás, valamint feltételrendszer. Határon átnyúló szolgáltatóknál utólagos ellenőrzés lehet csak.
- Nem lehet szűkíteni a vállalkozás működési formáját, illetve adott gazdasági formát előírni a vállalkozók részére. A tevékenység egyéni vállalkozóként is folytatható lesz majd.
- Egyszerűsíteni kell a tevékenységek meghatározását: utazásszervezés és utazásközvetítés definiálása szükséges (kiutaztatás-beutaztatás EU-n belül nem értelmezhető, egy térség).

MUISZ: tevékenységek definiálására még nem küldött javaslatot – Mi az utazásszervezés? Mi az utazásközvetítés? Csomag összeállításhoz (legalább két szolgáltatáselem biztosítása) kössük-e az utazásszervezői tevékenységet? – **még nem érkezett konkrét javaslat!!!**

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

Kivételi körök:

- Ami nem utazásszervezés: önállóan értékesített szolgáltatások (megbízási jogviszony alapján általában)
- Akik még szervezhetnek: oktatási intézmények, egyesületek és közhasznú, illetőleg nonprofit szervezetek megfelelő feltételekkel (probléma az ellenőrzés nehézségei, fekete utaztatók stb.)

MUISZ: szükséges és elengedhetetlen, hogy bizonyos szabályok ezekre a szervezetekre is kiterjedjenek (pl. szakmai hozzáértéssel rendelkező személy, illetve ellenőrzés a nonprofit szervezetet felügyelő szerv részéről). Vita lehet, mivel ezek a szervezetek elsősorban nem ezt a tevékenységet folytatják (EU-ban is vita hatálynál a nem, üzletszerűen végzett utaztatói tevékenységre történő kiterjesztés) - OKM, SZMM

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

2. Üzlethelyiség, fióktelep

- Üzlet/üzletkörök jövőbeni engedélyeztetési formái még tárgyalás alatt (IRM, NFGM) ??????? kereskedelmi szabályozás változása
- Ami biztos: megszűnik a korlátozás csak e tevékenység végzésére

MUISZ: indokolatlannak tartjuk, hogy az utazási vállalkozó üzlethelyiségében kizárólag e tevékenység végezhető. Javasoljuk ezen rendelkezés törlését.

- Könnyített feltételek engedélyeztetésnél

MUISZ: Már bejegyzett utazási vállalkozás új fiókiroda nyitásának esetén indokolatlannak tartjuk, hogy a tevékenység megkezdését az MKEH nyilvántartásba vételéhez kötött. Javasoljuk, hogy ebben az esetben az önkormányzat által kiadott működési engedély birtokában, az MKEH felé történő bejelentéssel egyidejűleg a tevékenység megkezdhető legyen az új fiókirodában.

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

3. Szakmai tevékenységért felelős személy

- Régi nagy szakmai vita - nem uniós előírás (minőségvédelem, szakmai szempontok)

MUISZ: más tagállami gyakorlatot nem küldött; a szakmai tevékenységért felelős, vezető állású munkavállalói pozíció előírása továbbra is indokolt. Fokozott ellenőrzéssel szükséges elérni hogy ezen pozíció nyújtson tényleges garanciát arra, hogy a szakmai képesítéssel rendelkező személy döntései érvényesüljenek. Ugyanakkor a szakmai képesítési előfeltétel felülvizsgálatra szorul, mert aránytalanul szűken határozza meg a tevékenység gyakorlásához elfogadható szakmai képesítések körét (utazásszervező szakmai minősítő vizsgáról szóló 2/1992. IKM rendelet).

Konkrét javaslatot vár a Szakállamtitkárság: milyen szakmai képesítés+vizsga+gyakorlati idő+ mentesség stb. - megpróbáljuk szabályozott szakmaként kezelni

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

4. Vagyoni kaució

- **ÚJRAÍRTHATÓ , DE 90/314/EGK irányelv előírását teljesítenünk kell:** „a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az utazásszervező és/vagy utazásközvetítők fizetéseképtelensége esetén megfelelő biztosítékkal rendelkezzenek az utasok hazaszállítására és a befizetett részvételi díjak visszafizetésére.” Ez az előírás az irányelv tárgyi hatálya alapján csak az utazási csomagokra vonatkozik. Az EK Bíróság esetjoga szerint a tagállamok elvben nem is alkalmazhatnának maximum plafont (minimum lehet).
- Probléma: utazási csomag eltérő értelmezése, megváltozott piaci körülmények (dynamic packaging) stb. Jelenleg fogyasztóvédelmi indokok alapján a külföldi szálláshelyek foglalása (egy szolgáltatásként) is vagyoni kaució köteles.
- Dinamikus csomagolás: kiterjeszhetjük, mert szigorúbb szabályozás lehet
- Tisztázni szükséges, hogy milyen szolgáltatásokra vagy tevékenységekre írjuk elő a kauciót az utazási csomagokon kívül (egyelőre annak fenntartása elsődlegesen utazási csomagokra uniós kötelezettség - felülvizsgálat folyamatban...).

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

4. Vagyoni kaució - MUISZ javaslatok

- A vagyoni kaució mértékének növelése vagy a nagyobb kaucióval járó esetkörök bővítése nem támogatható ⇔ MABISZ fenntartaná külföldi szálláshelyek foglalását, SZMM/NFH visszalépést nem támogat.
- A kötelező utazásközvetítői kaució előírása nem célszerű, azt a MUISZ nem támogatja (inkább más forma pl. az utazásközvetítők által létrehozandó közös alap, amely biztosítékot nyújt az utazásközvetítők felől az utazásszervező felé az utas érdekében) - TSZ egyetért
- Nem indokolt a vagyoni kaució alapjának kiterjesztése az árbevétel mellett a befizetett előlegekre, különösen annak figyelembevételével, hogy az utasok a 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet alapján 60 napon túl bármikor kötbérmentesen elállhatnak az utazási szerződéstől, mely miatt jelentősen megnőtt a bizonytalanság azon téren, hogy a befizetett előlegek mekkora hányada lesz tényleges árbevétel - TSZ egyetért

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

4. Vagyoni kaució - MUISZ javaslatok

- Nem indokolt a 20% vagyoni biztosíték mérték abban az esetben, ha az utazásszervező ad hoc jelleggel az utas megbízásából kér le charter repülőjegyeket más utazásszervezőtől. Ha az utazásszervező ebből származó árbevétele nem haladja meg az éves árbevételének 25%-t, a vagyoni biztosíték mértéke 12% legyen ⇔ MKEH ellenőrzés problémák, charter gyakorlat teljes átrendeződése stb.
- Könnyebb és szabályozott áttérés az egyik kaució formáról a másikra - tárgyalás alatt
- Ellenőrzés megkönnyítése miatt külön nyilvántartások vezetésének előírása vállalkozóknak nem indokolt ⇔ MKEH ellenőrzési tapasztalatai.
- Vagyoni kaució mértékének rugalmas csökkentésének bevezetése ha az utazási vállalkozó árbevétele a vagyoni kaució alapját képező tervezett árbevételtől jelentősen eltér ⇔ fogyasztók védelme.
- Javasoljuk a mérlegbeszámolóval összefüggő jelentéskötelezettség határidejét május 31-ről június 15-re módosítani - TSZ egyetért

Felülvizsgálati tárgykörök – új jogszabály

4. Vagyoni kaució – külön albizottság alakult

- Fontos változás lesz, hogy az EGT-állambeli utazásszervezők útjainak értékesítése a jövőben már nem fog kötelezően utazásszervezésnek minősülni, nem írhatjuk elő külön engedélyeztetését, ebben az esetben a hazai vállalkozók ügynökei lesznek ezeknek az utazásszervezőknek. A közvetlenül **egyedi utasok részére értékesítő** hazai vállalkozók viszont a teljes árualapjukra vagyoni kaucióval kell majd rendelkezniük (pl. eddigi beutaztató utazási vállalkozók).
- **Ami biztos kaucióköteles: egyedi utasok részére értékesített utazási csomag** (jelenlegi utazási csomag definíció alapján). Ezen felül lehet minősíteni az utazási csomagokat kockázat alapján, illetve bevonní további tevékenységeket. **Minősített esetek** lehetnek pl.: garantált szerződések (25%-nál több fix forgalom), charterjegyet is magában foglaló utazási csomag, fapados jegyet is magában foglaló utazási csomag (nincs mögöttes IATA biztosítás, ugyanakkor ki kell azonnal fizetni!), külföldi szálláshely értékesítése (külön is), 24 órán belüli utazási csomagok.

Felülvizsgálati tárgykörök – új jogszabály

4. Vagyoni kaució – külön albizottság alakult

- A charterezés tevékenységre vonatkozóan külön megbeszélést szükséges tartani, a jelenlegi piaci viszonyok minél pontosabb megítélése érdekében (MUISZ, légitársaságok, MKEH). pl. egy repülőjegy eladása, block-seatek felhasználása más csomaghoz, teljes gép bérlése, kiszervezett cégek stb. – március elején
- Kiemelt probléma: intézkedési hatáskör fizetésektelenség esetén. A szükséges intézkedések megtételére kötelezett szervezet egyértelmű megjelölésére van szükség. A hitelintézetekről szóló törvényi szabályozás miatt a bankok nem tudnak intézkedni és a szükséges szerződéseket megkötni a közreműködőkkel. Lehetőségek: állami szervezet (MKEH, társtárcák) akár speciális új szerv felállítása, csak biztosítók, pénzügyi intézetek minden esetben be kell, hogy vonjanak biztosítót (probléma így nem igazán alternatíva pénzügyi letét), MUISZ/ egyéb érdekvédelmi szervezet

Még nem érkeztek konkrét javaslatok...!!!

Felülvizsgálati tárgykörök - új jogszabály

5. Eljárási szabályok, szankciós rendszer

- Engedélyező hatóság a jövőben is MKEH maradna (egyablakos ügyintézői pont ide lenne csatlakoztatva).
- Nyilvántartásból törlés - milyen esetköröket indokolt fenntartani?
- Bírságolás: kisebb jogsértés, bejelentések elmulasztása, késedelem (vagyonai kaucióval összefüggő mulasztás NEM)
- 5 éves eltiltás szabály fenntartása indokolt? Gyakorlatban fizetéseképtelenségben résztvevő személyek ugyanúgy folytatják a tevékenységet már vállalkozásoknál vagy új cég alapítása új néven stb. (MUISZ Etikai Kódex? Önszabályozás?)

Még nem érkeztek konkrét javaslatok...!!!

***NAGY KÖSZÖNET EDDIG!!! (MUISZ vezetők,
vállalkozók, szaksajtó)***

DE

MI HIÁNYZIK??? MI SEGÍTENE???

- Most van lehetősége az **utaztatói szakmának** saját jövőjéről döntenie – szolgáltatási irányelv csak a legalapvetőbb szempontokat rögzíti és alapvető célja az egyszerűsítés (ez nemcsak MUISZ tisztségviselői feladat)
- Szakmai előírásokra, feltételekre a legálisan működő vállalkozók is tehetnek javaslatot a piaci viszonyoknak megfelelően, inputok nélkül nem lesz jó szabályozás-fogyasztóvédelem kormányzati érdek (vállalkozói is...)
- Még több javaslat, ötlet, érvelés – MUISZ felé, hogy a szakmai szervezet hivatalosan képviselhesse az álláspontot (akár külön plenáris ülés, vitanap stb.) **még van idő...(de nem sok...)**!

Utazási szerződéssel kapcsolatos felvetések

- 2008. november 19.: Kormány elfogadta az új rendeletet az utazási szerződésről
- 2008. november 28.: a Magyar Közlöny 2008/169. számában kihirdetésre került az utazási szerződésről szóló 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet – www.magyar kozlony.hu/Letoltesek
- Hatálybalépés: 2008. december 28-tól az ezt követően kötött utazási szerződésekre, valamint kiadott tájékoztató füzetekre vonatkozóan (dátumfeltüntetés katalógus kiadásnál, szerződések felülvizsgálata javasolt volt)
- 2008. december 10-ei MUISZ plenáris ülés tájékoztató elérhető MUISZ Titkárságon
- Azóta: nagyon sok érdeklődő telefon, e-mail, élénk szaksajtói vita stb.– jogkövető magatartás ☺

Utazási szerződéssel kapcsolatos felvetések

- Árfeltüntetés
- Árfolyamprobléma (kiemelten EUR-HUF)
- Utazásközvetítőre vonatkozó szerződési kitétel – meg kell érkeznie az előlegnek utazásszervezőhöz
- Utas elállása 60 napon kívül – foglaló vagy nem foglaló, utas lemondási biztosítások – **MUISZ már jelezte módosítási szándékot** (Kormány döntése lesz ez is – tevékenységi szabályozással egyidejűleg lesz módosítás)
- Részvételi díj utólagos megemelése
- Szerződési kikötések (jogszálllyal ellentétesen, de utas aláírja...)
- Tájékoztatósi füzet tartalmi elemei (korábbi példák is)
- Kötelező biztosítás vagy nem? Stb. stb. stb.

Utazási szerződés: utas és utazásszervező vállalkozó között jön létre – szerződés értelmezése bírósági hatáskör.

További aktualitások

Tárgyalás NFH-val árfeltüntetés témában – 2009. január 22.

- Tájékoztató füzet: kereskedelmi kommunikációs eszköz, Fttv. törvény és külön szabályként a 281/2008. Korm. rendelet (90/314/EGK irányelv előírásai alapján pl. kötelező tartalmi elemek)
- EUR is megadható, de mindig HUF mellett és utalás, hogy változhat az ár szerződés megkötéséig. Utána csak a díjemelés szabályai szerint változtatható az ár.
- Kedvezmények és százalékok feltüntetése: nem kell minden esetre kiírni mindenfajta százalékos kedvezményt, csak pontos és érthető utalás legyen (pl. felárak, gyerekkedvezmény) – gyakorlatban jól működik
- Szórólapokra is figyelni!
- Fttv: ! *Kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. !*

További aktualitások

Légitársaságok árfeltüntetése – 108/2008/EK rendelet a légitársaságokról, 2008. november 1-től

- A megfizetendő végső árat mindenkor fel kell tüntetni, és annak magában kell foglalnia az alkalmazandó légi vitel- vagy légi tarifadíjat, valamint a közzététel idején elkerülhetetlen és előre látható valamennyi vonatkozó adót, díjat, felárat és illetéket. A végső ár megjelölése mellett feltüntetik legalább az alábbiakat: légi vitel- vagy légi tarifadíj; adók; repülőtéri díjak; egyéb díjak, felárak és illetékek, mint például a védelmi díj vagy üzemanyagfelár; amennyiben ezeket a díjakat a légi vitel vagy légi tarifadíjon felül kell megfizetni. A választható felárakat egyértelmű, átlátható és világos formában tüntetik fel minden jegyfoglalási folyamat kezdetén, és azok elfogadásáról az ügyfél dönt.
- Magyarországon érvényesítése: folyamatban kijelölő hatóság (NFH lesz)
- A légi közlekedésről szóló törvény módosítása szükséges – KHEM főfelelős, jogharmonizációs terv elkészült, tavaszi ülészak (addig nincs végrehajtás!)
- Probléma: 20 napos határidő légitársaságokra nem vonatkozik – EU versenyjogi probléma (lépések szükségesek ECTAA felé EU szinten)

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Gyenizse Dorottya

E-mail: gyenizse.dorottya@otm.gov.hu